

PLANERADE BYGGINVESTERINGAR I STOCKHOLMSREGIONEN 2017-2030

Barkabystaden, Järfälla

Förfart Stockholm

Strandängarna, Tyresö

2017-03-03

SAMMANFATTNING

Tyréns genomför återigen en sammanställning av planerade byggprojekt i Stockholm Business Alliance regionen med 55 kommuner i Stockholms närområde, hädanefter kallat SBA regionen. Nytt för årets version är att Linköping och Sandviken numera tillhör SBA-regionen och att Surahammar inte längre gör det. Dessutom har metoden att dela upp projekt över tid förbättrats samt att schablonerna skattats med ännu högre precision. De huvudsakliga resultaten är,

- Planerade investeringar uppgår till 902 miljarder till 2030, varav mer än hälften planeras 2017 och 2018.
- Drygt hälften (461 miljarder) av planerade bygginvesteringar avser flerbostadshus. Även spår- och järnväg är en stor post (103 miljarder).
- Planerade investeringar har ökat med ungefär 5 % sedan Tyréns kartläggning från 2015.

Tyréns har jämfört planerade investeringar för 2017 med Sveriges Byggindustriers prognos för 2017 och ser att de är relativt samstämmiga.

Tyréns har även beräknat behovet av arbetskraft för att genomföra planerade bygginvesteringar i Stockholms län och ser att länets utbud av arbetskraft inte räcker till inom Byggnads och anläggningsarbetare, byggnadshantverkare och målare och lackerare, varken för 2017 eller 2018.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SAMMANFATTNING.....	2
INNEHÅLLSFÖRTECKNING	3
1 BAKGRUND.....	4
2 GENOMFÖRANDE.....	4
3 AVGRÄNSNINGAR.....	4
4 METOD.....	5
4.1 SVERIGE BYGGERS DATABAS.....	5
4.2 KOMPLETTERANDE INFORMATIONSMÄTNING.....	5
4.3 SCHABLONER FÖR BOSTÄDER MED ANGIVEN OMFATTNING.....	5
4.4 ÖVRIGA SCHABLONER.....	6
5 PLANERAD INVESTERINGSVOLYM.....	7
6 INVESTERINGAR ÖVER TID.....	8
7 HUVUDKATEGORIER.....	9
8 KOMMUNJÄMFÖRELSE	10
9 JÄMFÖRELSE MED TIDIGARE ÅR.....	11
10 JÄMFÖRELSE MED SBI:S PROGNOSES.....	12
11 BEHOV AV ARBETSKRAFT.....	14
12 STORA PROJEKT	16

1 BAKGRUND

Tyréns har sammanställt planerade bygginvesteringar för Stockholm Business Alliances partnerkommuner (SBA-regionen). Detta är den fjärde sammanställningen som Tyréns gjort på uppdrag av Invest Stockholm. Den första sammanställningen togs fram 2012. I februari 2014 togs en ny sammanställning fram som revideras i augusti samma år. Den senaste sammanställningen togs fram 2015.

2 GENOMFÖRANDE

Metoden för sammanställningarna har förändrats över tid. Det handlar om en förbättrad metod med större träffsäkerhet. Därtill har SBA:s ambitionsnivå ökat i och med att sammanställningarna har visat sig intresseväckande både intern och externt.

I årets sammanställning har ett antal delmoment vidareutvecklats och nya kommit till. Grunden är dock densamma – *Sverige Byggers* databas över planerade Byggprojekt i SBA-regionens kommuner. Tyréns utgår från databasen och kontrollerar värden, sätter schablonvärden på icke-kostnadsatta byggprojekt och redovisar resultaten per huvudkategori, tid och kommun.

Tyréns för att beräkna schabloner metod introducerades 2015 och har kommit att i allt större utsträckning ta med all tillgänglig information som finns om projektet i

schablonsättningen. Tyréns lägger även ännu större vikt vid att dela upp projekt som löper över flera år eller mellan flera kommuner så att rätt siffra tillräknas rätt år och kommun. På detta vis ökas träffsäkerheten.

Nytt för årets sammanställning är att Tyréns sammanställer data för samtliga län som SBA-regionen skär igenom. Resultaten per län jämförs med Sveriges Byggindustriers (SBI:s) prognos över byggandet i dessa län. Utifrån jämförelsen redogör Tyréns hur det planerade byggandet och det prognosticerade byggandet skiljer sig – eller uppvisar likheter.

Slutligen beräknar Tyréns vilken arbetskraft som behövs för att genomföra planerade investeringar under nästkommande år, samt vilken arbetskraft som behövs för att genomföra de prognosticerade investeringarna enligt SBI:s prognos. Här används samma metod som användes i rapporten *Professions required for investments in construction* som gjordes åt Invest Stockholm under 2016.

3 AVGRÄNSNINGAR

Sammanställningen avgränsar sig till projekt som planeras vara genomförda mellan 2017 och 2030. Den geografiska avgränsningen är dels SBA-regionens kommuner med sammanställning över de län som SBA-regionen skär igenom var nödvändig för jämförelse men SBI:s regionala prognoser: Den yttre geografiska avgränsningen avser: Dalarnas län, Gävleborgs län, Stockholms län,

Södermanlands län, Västmanlands län, Örebro län och Östergötlands län. Den inre geografiska avgränsningen återges nedan:

Stockholm Business Alliances - regionen		
Arboga	Köping	Stockholm
Botkyrka	Lidingö	Strängnäs
Danderyd	Linköping	Sundbyberg
Ekerö	Ludvika	Södertälje
Enköping	Nacka	Tierp
Eskilstuna	Norrköping	Trosa
Flen	Norrtälje	Tyresö
Gnesta	Nykvarn	Täby
Gävle	Nyköping	Upplands Väsby
Hallstahammar	Nynäshamn	Upplands-Bro
Haninge	Oxelösund	Uppsala
Heby	Sala	Vallentuna
Huddinge	Salem	Vaxholm
Håbo	Sandviken	Värmdö
Järfälla	Sigtuna	Västerås
Karlskoga	Smedjebacken	Örebro
Katrineholm	Sollentuna	Österåker
Knivsta	Solna	Östhammar
Kungsör		

4 METOD

Metoden att beräkna byggkostnader illustreras i figur 1 till höger.

4.1 SVERIGE BYGGERS DATABAS

Tyréns utgår ifrån *Sverige Byggers* databas. Den beställdes den 19/12 2016 med specifikationerna alla projekt som väntas färdigställas mellan 1/1 år 2017 och 31/12 år 2030 i Dalarnas län, Gävleborgs län, Stockholms län, Södermanlands län, Uppsala län, Västmanlands län, Örebro län och Östergötlands län.

Sverige Byggers databas innehåller information om enskilda planerade byggprojekt, när de väntas påbörjas respektive avslutas, vilken kommun projektet huvudsakligen sker i samt vilken typ av byggprojekt det rör sig om. Vilken typ av projekt är indelat i två rubriker:

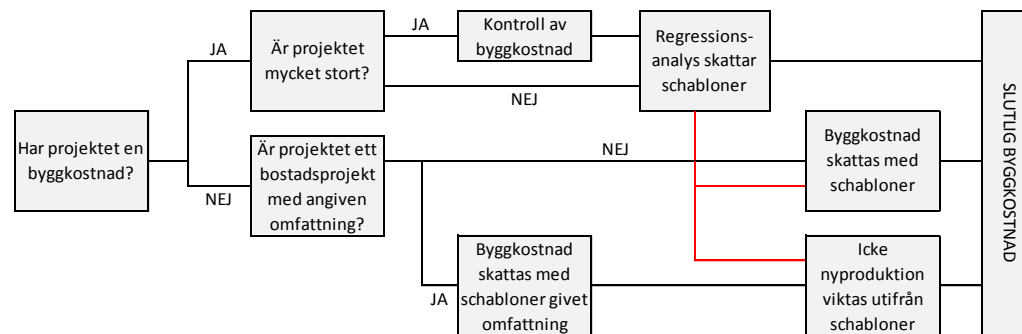
- **Huvudart** som beskriver om det exempelvis ny- eller ombyggnation.
- **Huvudkategori** som beskriver om det är en tunnel, ett flerbostadshus eller ett resecentrum.

Databasen utgör grunden för Tyréns arbete med sammanställningen.

4.2 KOMPLETTERANDE INFORMATIONSIHÄMTNING

Tyréns inleder med att kontrollera de större projekten med angiven byggkostnad så att investeringsvolymen överensstämmer. Tyréns kontrollerar även sådana projekt som till

Figur 1: Figuren visar schematiskt hur byggkostnader beräknas för olika projekt

namnet förfaller stora men som ej har en angiven omfattning eller kostnad i databasen. Tyréns delar sedan upp projekt som löper över flera år samt över fler än en kommun så att rätt summa förs till rätt år. Om ingen annan information är tillgänglig delar Tyréns ett projekts investeringsvolym lika mellan år och kommuner.

4.3 SCHABLONER FÖR BOSTÄDER MED ANGIVEN OMFATTNING

Tyréns räknar ut schablonvärden för bostadsprojekt som saknar byggkostnader med har en angiven omfattning, utifrån omfattningen. Schablonen baseras på SCB:s statistik för byggkostnader för flerbostadshus och småhus enligt tabell 1. Byggkostnaden per lägenhet har då helt enkelt multiplicerats med

projektets omfattning. SCB:s statistik omfattar byggkostnader beroende på typ av byggherre (privat, offentlig och BRF) samt region (storstadsområde, ej storstadsområde). Tyréns matchar de planerade investeringarna med rätt byggkostnad.

Investeringarna i databasen är indelade i *huvudarter* där endast nyproduktion är jämförbart med byggkostnaderna som SCB:s statistik avser. Således viktas investeringen schablonmässigt om det rör sig om en annan typ av bygginvestering än ren nyproduktion. Schablonerna för *huvudart* beräknas i nedanstående steg.

4.4 ÖVRIGA SCHABLONER

För bostadsprojekt utan angiven omfattning samt alla andra byggprojekt utan en byggkostnad beräknar Tyréns schablonkostnad utifrån de projekt som har en kostnad. Tyréns beräknar byggkostnad för de olika *huvudkategorierna* korrigerat för dess *huvudart* och där sådan information finns, byggtid om omfattning. Beräkningarna görs med bas i en matematisk-statistisk metod som kallas regressionsanalys. Analysen ger koefficienter för varje *huvudart* och *-kategori* vilka kan användas för att beräkna schabloner för de icke-kostnadssatta projekten utifrån den information som finns om dem.

Koefficienterna för *huvudart* används även för schablonisering av hur olika *huvudarter* påverkar byggkostnaden för bostäder med angiven omfattning, beskrivet i avsnitt 4.3. Schablonerna för *huvudart* återfinns i tabell 2.

För vissa huvudkategorier har inga schabloner kunnat beräknas, då det saknas sådana projekt med en angiven byggkostnad. Dessa projekt har fått investeringsvolym lika med noll.

Figur 2: Byggkostnad, netto, för lägenheter i flerbostadshus och småhus i och utanför storstadsområdena samt utifrån typ av byggherre. Datan är för 2014 men har räknats upp med byggnadsprisindex (anbudspris) till 2015 års nivå. Källa: SCB.

Hustyp	Region	Privata företag	Bostadsrättsföreningar	Offentliga
Flerbostadshus	Storstadsområde	2 022 300	3 644 900	2 200 700
	Ej storstadsområde	1 760 500	2 574 500	1 844 200
Småhus	Storstadsområde	4 541 100	4 782 100	-
	Ej storstadsområde	3 209 100	3 023 300	2 391 900

Figur 3: Viktning av byggkostnader beroende på huvudart.

Huvudart	Faktor
Nybyggnad	100%
Invändigt underhåll	40%
Ombyggnad	63%
Rivning	40%
Sanering	86%
Tillbyggnad	63%
Utvändigt underhåll	31%

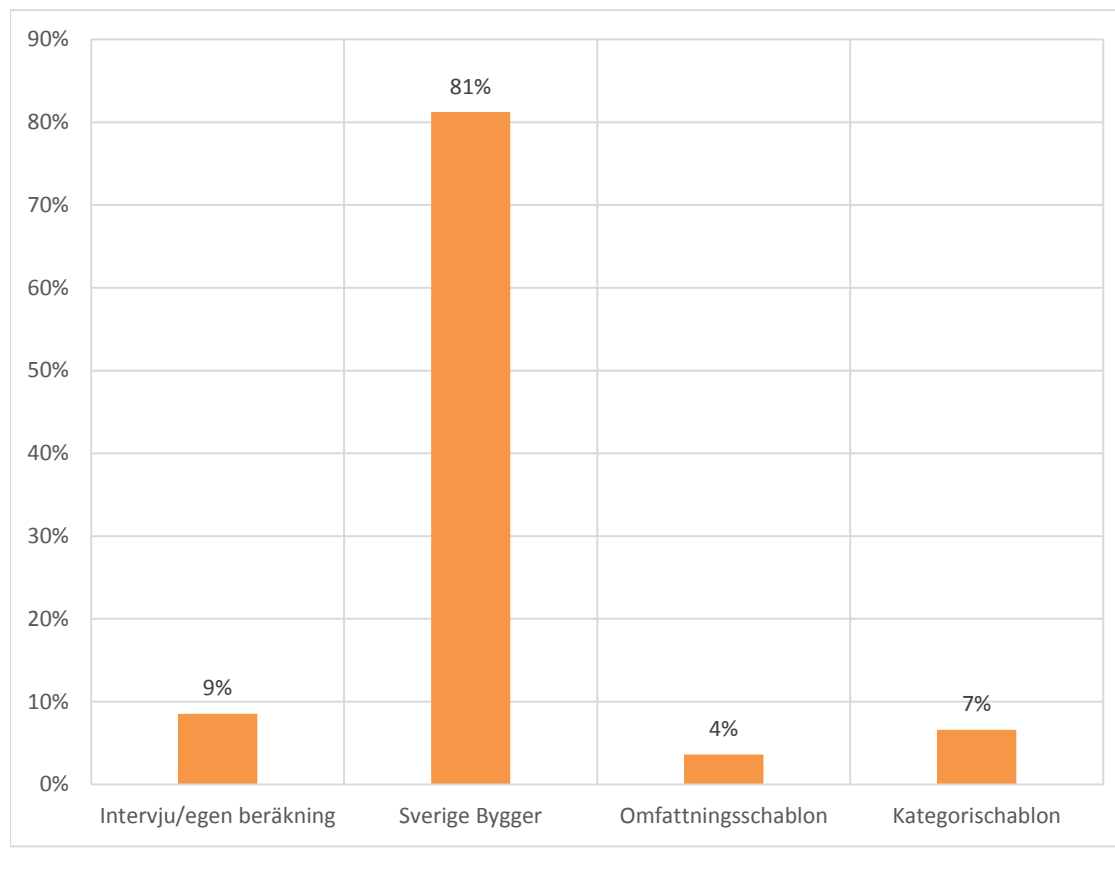
5 PLANERAD INVESTERINGSVOLYM

Den totala planerade investeringsvolymen mellan 1/1 år 2017 och 31/12 år 2030 uppgår till drygt 902 miljarder svenska kronor.

- 81 % av investeringarna är baserade på uppgivna byggkostnader i Sverige Byggers databas.
- Ytterligare 9 % av investeringsvolymen kommer från egna beräkningar, information från andra källor eller har tillkommit via avstämning med representanter SBA-regionens kommun. Resterande byggprojekt har fått sin volym från schabloner:
- 4 % av investeringarna är bostadsbyggnadsprojekt med ett angivet antal lägenheter och har schabloniserats utifrån omfattningen.
- 7 % av investeringarna är övriga projekt och har schabloniserats utifrån dess huvudkategori och huvudart samt annan tillgänglig information.

Tyréns bedömning är att 90 % av investeringarna vilar på tillförlitliga källor: insamlad information från intervjuer sökning på nätet, skrivet i pressen samt kommentarer från kommunernas näringslivsansvariga - här har någon gjort en aktiv bedömning. Endast 7 % av investeringarna har osäkra källor, vilket kategorischablonen får ses som.

Figur 4: Investeringsvolymens olika källor. Från de mest säkra: Intervjuer, egna beräkningar samt Sverige Byggers databas; till de mer osäkra: Omfattningsschabloner och kategorischabloner

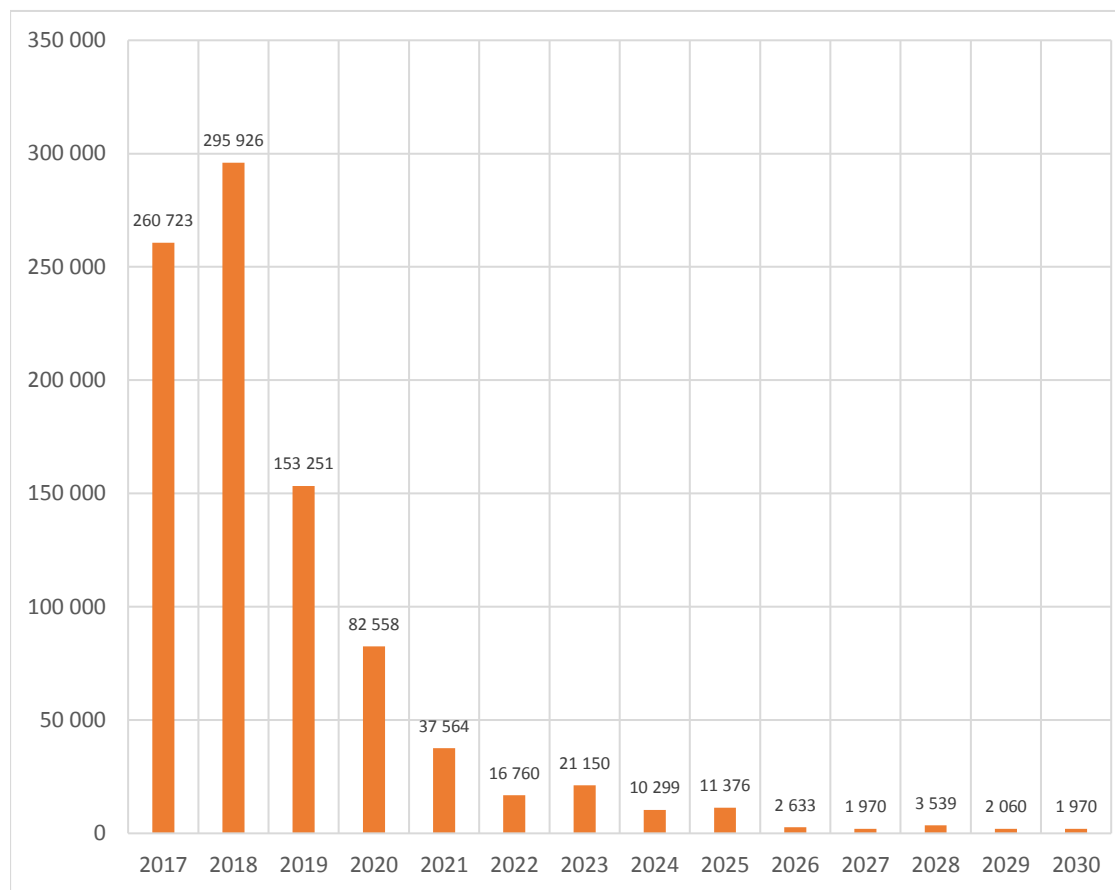
6 INVESTERINGAR ÖVER TID

Tyréns har med stor noggrannhet fördelat planerade investeringar över tid. Projekt med en lång byggtid har fördelats jämnt över hela byggtiden och ner på en månads exakthet. Projekt utan angiven byggtid antas endast pågå under det år projektet är planerat.

Av grafen till höger framgår att den planerade investeringsvolymen för innevarande år är 261 miljarder. För 2018 är den något större 296 miljarder. Därefter är det mindre planerat: 153 miljarder 2019 och 82 miljarder 2020.

Mellan 2022 och 2030 uppgår planerade investeringar till 10-20 miljarder. Detta beror på att de större projekten är de enda som sträcker sig så långt i framtiden. Den stora merparten mindre projekt har en kortare planeringshorisont finns ej med i planeringen på lång sikt. Exempelvis kan nämnas att järnvägs- och spårvägsprojekt står för 3 % av planerade investeringar år 2017, ca 50 % år 2022 och 100 % år 2030.

Figur 5: Planerad Investeringsvolym på år

7 HUVUDKATEGORIER

Den enskilt största posten inom huvudkategorierna är Flerbostadshus som står för 461 miljarder kronor, eller 51% av den totala planerade investeringsvolymen.

Andra stora poster är järnväg och spårväg på totalt 103 miljarder, småhus på 37 miljarder, vägar gator och torg på 33 miljarder, skolor 27 miljarder och väntsalar och terminaler 26 miljarder.

Figur 6: Byggbkostnad, netto, för lägenheter i flerbostadshus och småhus i och utanför storstadsområdena samt utifrån typ av byggherre. Datan är för 2014 men har räknats upp med byggnadsprisindex (anbudspris) till 2015 års nivå. Källa: SCB.

Huvudkategori	Investeringsvolym (mkr)	Antal projekt
Avfallsbyggnad	8 432	38
Barndaghem	7 083	218
Betong- och Stenindustri	114	6
Bil-Bussanläggning	227	6
Bilservice	1 257	25
Bilverkstad	348	8
Broar	5 135	59
Byggnader för vattensport	3 007	31
Byggnader för vintersport	651	8
Elektrisk ledning	7 235	37
Energianläggning	5 602	31
Energi-vattenlagring	135	5
Flerbostadshus	460 636	2 641
Flygfält mm	564	5
Förvaltningsbyggnader	1 163	8
Garage parkeringshus	5 075	69
Hamnanläggning	13 049	37
Hotell pensionat	9 257	75
Jordbruk, Skogsbruk	127	8
Järnväg och spårväg	103 451	135
Kemisk industri	1 604	2
Kontorshus	41 451	241
Kraftverk	6 411	30
Kriminalvård	30	1
Kultur underhållning	2 689	35
Kyrkliga byggnader	786	19
Köpcentrum	12 124	139
Lager förråd	2 212	37
Livsmedelsbutik	4 385	23
Livsmedelsindustri	0	2

Huvudkategori	Investeringsvolym (mkr)	Antal projekt
Långvård	3 610	52
Markanläggning	11 492	293
Matsalar kök	329	16
Metallindustri	40	1
Offentliga lokaler	550	3
Offentliga samlingslokaler	541	11
Rekreatiomsområde	184	4
Restauranger	334	14
Rörledning	3 247	84
Sjukvård	18 101	91
Skolor undervisning	27 353	300
Småhus ej permanent boende	259	5
Småhus permanent boende	37 433	536
Sport- och Rekreatiomsanl.	1 335	26
Sport- och Rekreatiomsbyggn.	4 916	90
Stängsel, plank	70	6
Teatrar och Biografer	7 615	5
Tele/TV byggnader	33	3
Tunnel, bergrum	8 438	47
Vattenleder och anläggningar	1 713	12
Vattensportanläggning	257	3
Vintersportanläggning	495	7
Vägar, gator, torg	32 612	337
Väntsal terminaler	26 485	56
Äldrebostäder	15	1
Övrig industri	7 052	150
Övriga butiker	36	3
Övriga samlingslokaler	213	10
Övriga verkstäder	2 779	20
Övrigt kraft	1	1

9 JÄMFÖRELSE MED TIDIGARE ÅR

Tyréns genomförde senast denna kartläggning år 2015 och då uppgick den planerade investeringsvolymen till 880 miljarder. Sedan dess har dock två kommuner tillkommit (Linköping och Sandviken) samt en kommun försvunnit (Surahammar). Dessutom har tidshorisonten expanderat från 2025 till 2030. Samtidigt har metoden förfinats, särskilt vad gäller hantering av projekt som löper över längre tid, men även projekt som löper över flera kommuner.

Skillnaderna mellan region, tidshorisont och till viss del metod gör att studien och 2015 och 2017 inte är helt jämförbara. Tyréns bedömning är dock att vissa jämförelser kan göras men att skillnaderna ska ses utifrån förändringar i studiens genomförande.

Jämförs endast de kommuner som var med både 2015 och 2017 framträder en ökning med 39 miljarder eller i relativa termer 5%.

Att tidshorisonten har ökat till 2030 kompenseras har ingen större påverkan på resultatet: Endast 2 miljoner av investeringar som planerats 2016 har en byggstart efter 2025.

Sett till huvudkategorier är det framförallt investeringarna i Flerbostadshus som ökat mest (+86 miljarder). Andra ökande huvudkategorier är Elektrisk ledning (+6

miljarder), Skolor (+6 miljarder), kraftverk (+4 miljarder) och Livsmedelsbutiker (+3 miljarder)

Ett antal områden minskat: Järnväg och spårväg (-14 miljarder), Småhus (-11 miljarder) och tunnel och bergrum (-10 miljarder).

Vid jämförelse av kommunerna 2017 och 2015 är det Stockholm som har ökat mest (+51 miljarder) följt av Sundbyberg (+20 miljarder). Gävle har minskat mest, som dock hade hela Ostkustbanan bokförd på sig vid studien 2015 (-11 miljarder). Nyköping (-11 miljarder) som hade stora delar av Ostlänken på sig. Andra kommuner som minskat mycket är Österåker (-8 miljarder), Ludvika (-6 miljarder) och Huddinge (-5 miljarder).

Figur 8: kategorier och kommuner som har minskat respektive ökat mest mellan förra studien (2015-2025) och denna studie (2017-2030).

	Planerade investeringar 2015-2025	Planerade investeringar 2017-2030
Kategorier som minskat		
Järnväg och spårväg	118 038	103 451
Småhus permanent boende	48 217	37 433
Tunnel, bergrum	18 458	8 438
Äldreboende	6 703	15
Vägar, gator, torg	38 380	32 612
Kategorier som ökat		
Flerbostadshus	373 827	460 636
Elektrisk ledning	994	7 235
Skolor undervisning	21 475	27 353
Kraftverk	2 072	6 411
Livsmedelsbutik	1 439	4 385
Kommuner som ökat		
Stockholm	205 104	256 458
Sundbyberg	14 996	34 652
Sigtuna	25 661	34 193
Upplands-Bro	9 832	16 875
Järfälla	14 196	20 071

*Linköping och Gävle har också minskat, men detta beror i hög utsträckning på att stora infrastrukturprojekt på ett bättre sätt fördelats mellan kommuner i den nya analysen.

10 JÄMFÖRELSE MED SBI:S PROGNOSEN

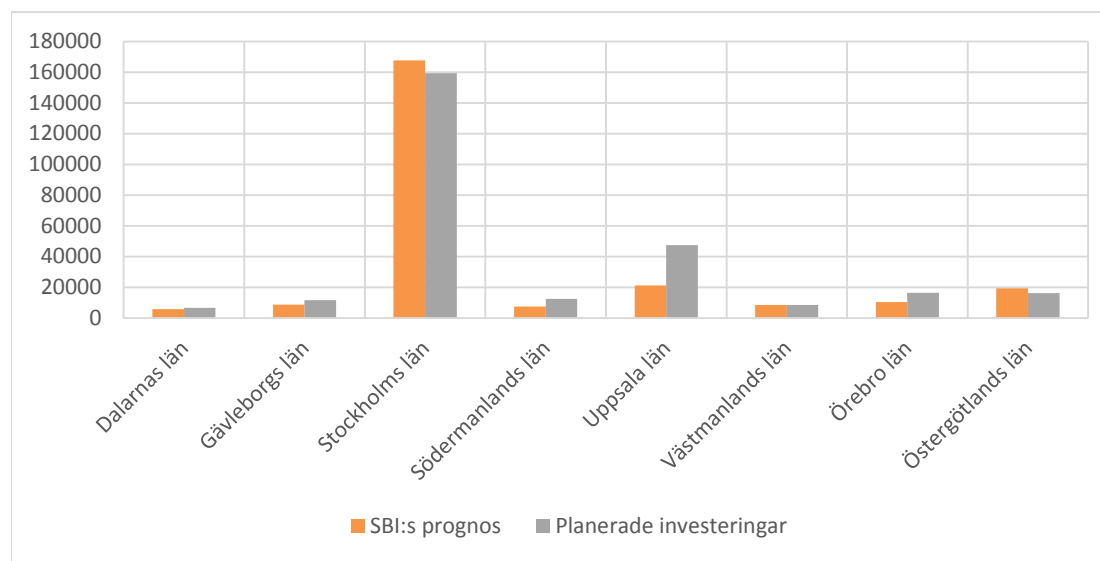
Tyréns har genomfört kartläggning av bygginvesteringar för ett större geografiskt område än SBA:s region med syfte att kunna jämföra de planerade bygginvesteringarna med Sveriges Byggindustris prognos för bygginvesteringar. Tyréns har sålunda, utöver de planerade investeringarna i SBA-regionen, även kartlagt planerade investeringar i de län som SBA-regionen finns representerad i:

- Stockholms län
- Uppsala län
- Södermanlands län
- Västmanlands län
- Örebro län
- Gävleborgs län
- Östergötlands län
- Dalarnas län

Sveriges byggindustrier gör prognos för ett antal år framåt men eftersom den utgår ifrån nationalräkenskaperna är det en fördröjning på statistiken och basåret är 2015. Med en prognos på två år har SBI endast en prognosvärden för 2016 och 2017 varav endast det sista sammanfaller de planerade investeringarna som Tyréns sammanställt.

Jämförelsen som presenteras i figur 7 visar de planerade investeringarna och SBI:s prognos för investeringar i de län som SBA-regionen skär igenom.

Figur 9: Planerad Investeringssvolym och SBI:s prognos för 2017 per Län

Mest framträdande är överensstämmelsen mellan de planerade investeringarna och SBI:s prognos. Dock är det även intressant med de små skillnader som förekommer. I Stockholms län och i Östergötland överträffar SBI:s prognos de planerade investeringarna. I de andra länen är de prognosticerade investeringarna lägre än de planerade. I Uppsala län är skillnaden störst här är de planerade investeringarna mer än dubbelt så höga som de prognosticerade.

Det är förvånande att prognosen är högre för Stockholm än vad som är planerat, men

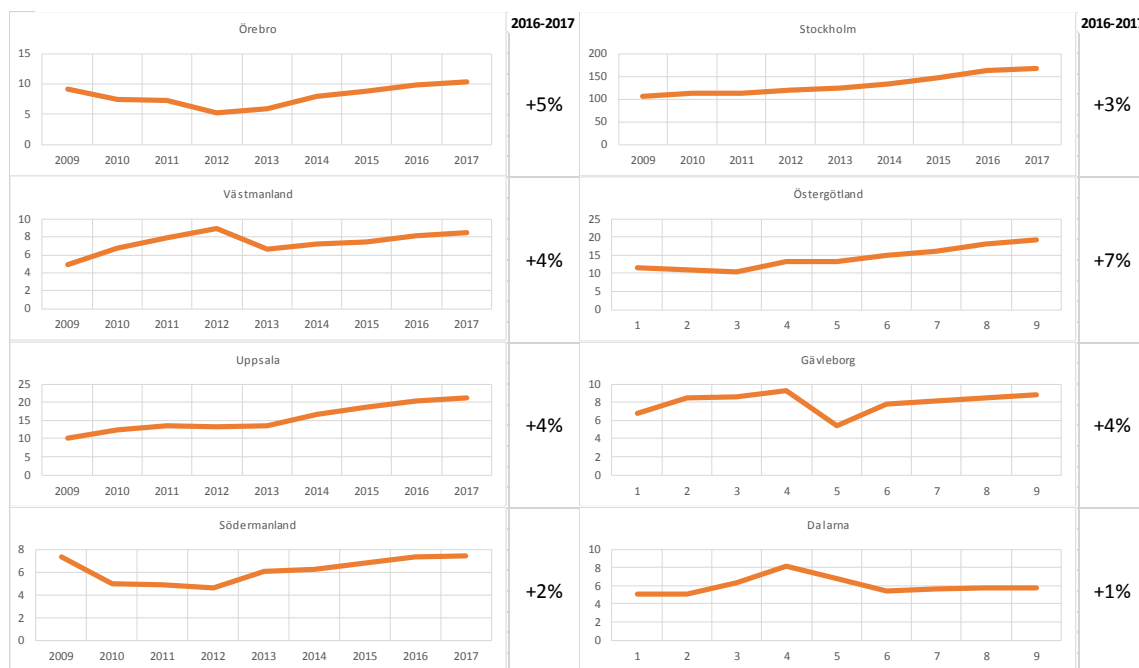
skillnaden är i relativa tal endast 5 % och med tanke på de osäkerheter i såväl projekt som listas i databasen, huruvida projekten blir av eller ej, samt schablonvärdena för projektens storlek är 5 % klart inom felmarginalen.

Det positiva beskedet från jämförelsen är att de planerade investeringarna i SBA-regionen troligen även är samstämmig med en vad en prognos för investeringar i regionen skulle visa.

Tyréns har ingen möjlighet att bedöma träffsäkerheten i SBI:s prognos men kan konstatera att den skildrar det historiska byggande på ett bra sätt. Graferna till höger visar den utvecklingen mellan 2009 och 2015 samt prognoser för 2016 och 2017.

SBI:s prognos visar en uppgång i samtliga län mellan 2016 och 2017, totalt är uppgången 4 %. Detta stämmer överens med Tyréns bedömning av en uppgång med 5 %, som konstateras i kapitel 9, där årets studie jämförs med 2015 års studie.

Figur 10: Graferna visar faktiska bygginvesteringar i de åtta län som SBA-regionen sträcker sig igenom för åren 2009-2015 samt SBI:s prognos för 2016 och 2017. Siffran till höger om varje diagram visar hur investeringarna ändras mellan 2016 och 2017 enligt SBI:s prognos.

11 BEHOV AV ARBETSKRAFT

2016 tog Tyréns fram rapporten *Professions required for investments in construction* där vi beräknade arbetskraftsbehovet för planerade investeringar år 2016. Tyréns använder samma metod för att ta fram en motsvarande skattning för 2017 och 2018.

Planerade investeringar i Stockholms län 2017 uppgår till 159 miljarder kronor. De yrken som det är störst behov är (redovisas i fallande ordning): Byggnadsarbetare, Byggnadshantverkare, Tekniker, Civilingenjörer, Säljare, Målare, Fordonsförare, Maskinförare, Chefer och Företagsekonomer. Tyréns har i sin tur skattat utbudet av dessa inom länet.

Vid jämförelse mellan behovet och det totala utbudet i regionen står det klart att efterfrågan av byggnadsarbetare, byggnadshantverkare, målare, maskinförare, och diversearbetare inom bygg överstiger utbudet. För andra yrkesgrupper är efterfrågan mindre än utbudet, så dessa yrkesgrupper måste sökas utanför länet. Vi har inte hänsyn till att andra branscher också efterfrågar dessa yrkesgrupper vilket gör att det reella utbudet är mindre.

För att planerade investeringar skall kunna äga rum krävs alltså att arbetskraft inom de berörda yrkesgrupperna tillsätts av personal från andra delar av Sverige eller utomlands.

Figur 11:: Behov av arbetskraft för att genomföra planerade investeringar inom länet samt utbudet av den arbetskraften (inom länet) för 2017.

Efterfrågad arbetskraft (topp 40)	Efterfrågan 2017	Utbud	E>D	Kommentar
Byggnads- och anläggningsarbetare	40 870	19 438	x	Underskott: 21 000
Byggnadshantverkare	29 487	19 470	x	Underskott: 10 000
Ingenjörer och tekniker	20 832	27 608	√	
Civilingenjörer, arkitekter m.fl.	12 665	26 193	√	
Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	8 314	68 957	√	
Målare, lackerare, skorstensfejare m.fl.	7 936	4 804	x	Underskott: 3 100
Fordonsförare	6 411	21 060	√	
Maskinförare	6 110	3 245	x	Underskott: 2 900
Chefer för mindre företag och enheter	6 056	20 063	√	
Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän	6 007	51 688	√	
Drift- och verksamhetschefer	5 779	19 749	√	
Elmontörer, tele- och elektronikreparatörer m.fl.	4 619	4 790	√	
Övrig kontorspersonal	4 467	23 441	√	
Chefer för särskilda funktioner	4 216	27 175	√	
Gjutare, svetsare, plåtslagare m.fl.	4 119	2 492	x	Efterfrågas ej inom regionen
Maskin- och motorreparatörer	4 105	6 878	√	
Redovisningsekonomer, administrativa assistenter m.fl.	3 910	27 267	√	
Bokförings- och redovisningsassistenter	3 781	14 203	√	
Dataspecialister	3 657	46 838	√	
Städare m.fl.	2 605	19 387	√	
Försäljare, detaljhandel; demonstratörer m.fl.	2 505	54 756	√	
Verkställande direktörer, verkschefer m.fl.	2 418	8 292	√	
Grovarbetare inom bygg och anläggning	2 317	1 591	x	Underskott: 700
Maskinoperatörer, metall- och mineralbehandling	2 158	1 488	x	Efterfrågas ej inom regionen
Lager- och transportassistenter	2 135	12 008	√	
Växtodlare inom jordbruk och trädgård	2 037	2 856	√	
Kundinformatörer	1 675	16 789	√	
Montörer	1 666	3 797	√	
Datatekniker och dataoperatörer	1 466	16 525	√	
Journalister, konstnärer, skådespelare m.fl.	1 383	19 318	√	

Om samma räkneövning genomförs på planerade investeringar för 2018 i Stockholms län, på 225 miljarder framkommer ett ännu större underskott på arbetskraft. Vid denna nivå på byggnation skulle det uppstå underskott även inom elmontörer och eventuellt även ingenjörer & tekniker.

Givet dessa underskott för 2017 och 2018 är det troligt att arbetskraft från omkringliggande län i hög grad kommer tas i anspråk vilket försvårar möjligheterna att genomföra planerade projekt i de länen. Detta kan ses som en indikation på behov av samordning.

Figur 12:: Behov av arbetskraft för att genomföra planerade investeringar inom länet samt utbudet av den arbetskraften (inom länet) för 2018.

Efterfrågad arbetskraft (topp 40)	Efterfrågan 2018	Utbud 2018	E>D	Kommentar
Byggnads- och anläggningsarbetare	57 835	19 823	x	Underskott: 38 000
Byggnadshantverkare	41 726	19 856	x	Underskott: 21 000
Ingenjörer och tekniker	29 480	28 156	x	Eventuellt underskott
Civilingenjörer, arkitekter m.fl.	17 922	26 712	v	
Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	11 765	70 323	v	
Målare, lackerare, skorstensfejare m.fl.	11 230	4 899	x	Underskott: 6 300
Fordonsförare	9 072	21 477	v	
Maskinförare	8 646	3 310	x	Underskott: 5 300
Chefer för mindre företag och enheter	8 570	20 460	v	
Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän	8 501	52 713	v	
Drift- och verksamhetschefer	8 178	20 141	v	
Elmontörer, tele- och elektronikreparatörer m.fl.	6 536	4 885	x	Underskott :1 600
Övrig kontorspersonal	6 322	23 905	v	
Chefer för särskilda funktioner	5 965	27 714	v	
Gjutare, svetsare, plåtslagare m.fl.	5 828	2 541	x	Efterfrågas ej inom regionen
Maskin- och motorreparatörer	5 809	7 015	v	
Redovisningsekonomer, administrativa assistenter m.fl.	5 533	27 807	v	
Bokförings- och redovisningsassistenter	5 350	14 484	v	
Dataspecialister	5 175	47 766	v	
Städare m.fl.	3 686	19 771	v	
Försäljare, detaljhandel; demonstratörer m.fl.	3 545	55 841	v	
Verkställande direktörer, verkschefer m.fl.	3 421	8 457	v	
Grovarbetare inom bygg och anläggning	3 278	1 622	x	Underskott: 1 600
Maskinoperatörer, metall- och mineralbehandling	3 054	1 518	x	Efterfrågas ej inom regionen
Lager- och transportassistenter	3 022	12 246	v	
Växtodlare inom jordbruk och trädgård	2 883	2 913	v	
Kundinformatörer	2 371	17 121	v	
Montörer	2 357	3 872	v	
Datatekniker och dataoperatörer	2 074	16 852	v	
Journalister, konstnärer, skådespelare m.fl.	1 957	19 701	v	

12 STORA PROJEKT

Tyréns sammanställer de största projekten i SBA-regionen i tabellen till höger. De är rangordnade efter kvarvarande budget.

Tyréns kan konstatera att nio av tio projekt huvudsakligen är infrastrukturprojekt. Endast Nya stadsdelen i Västra Rosersberg, och i viss mening ombyggnad av slussen, är stadsutvecklingsprojekt.

Då många stora projekt är längre järn- och spårvägsprojekt skär de genom ett flertal kommuner. Endast ostkustbanan har dock sin huvudsakliga sträckning utanför SBA-regionen.

Figur 13:: De största projekten i SBA-regionen, i miljarder kronor

	Projektnamn	Total budget	Kvarvarande budget	Varav investeras inom SBA-regionen
1.	Ostlänken	55	54	54
2.	Utbyggnad tunnelbana	41	27	27
4.	Ostkustbanan	25	25	3
3.	Förbifart Stockholm	28	24	24
5.	Mälardalen	17	17	17
6.	Utbyggnad Arlanda	13	13	13
7.	Slussen	12	9	9
8.	Spårväg syd	8	8	8
9.	Västra Rosersberg	8	8	8
10.	Utbyggnad roslagsbanan	7	7	7